

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN
VOORZITTER VAN DE DERDE KAMER

ARREST

nr. S/2012/0153 van 18 juli 2012
in de zaak 1112/0168/SA/3/0136

In zake:

1. de heer [REDACTED]
2. de heer [REDACTED]
3. de heer [REDACTED]

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Wim MERTENS
kantoor houdende te 3580 Beringen, Scheigoorstraat 5
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

verzoekende partijen

tegen:

de **GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het
Agentschap Ruimtelijke Ordening, afdeling Limburg

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Christian LEMACHE
kantoor houdende te 3800 Sint-Truiden, Tongersesteenweg 60
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

verwerende partij

*Tussenkomende
partij :*

de nv [REDACTED]

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Peter FLAMEY en Pieter Jan VERVOORT
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Jan Van Rijswijcklaan 16
bij wie keuze van woonplaats wordt gedaan

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld bij aangetekende brief van 28 oktober 2011, strekt tot de schorsing van de tenuitvoerlegging en de vernietiging van het besluit van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Limburg van 8 september 2011 waarbij aan de tussenkomende partij de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het bouwen van een windpark bestaande uit drie windturbines en twee middenspanningscabines.

Het betreft percelen gelegen te [REDACTED] en met als kadastrale omschrijving [REDACTED].

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

De verwerende partij heeft een nota betreffende de vordering tot schorsing ingediend en het originele administratief dossier neergelegd. De repliek in feite en in rechte van de tussenkomen de partij betreffende de vordering tot schorsing is vervat in haar verzoekschrift tot tussenkomst.

1.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 15 februari 2012, alwaar de vordering tot schorsing werd behandeld.

Kamervoorzitter Filip VAN ACKER heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Joris GEBRUERS die loco advocaat Wim MERTENS verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Christian LEMACHE die verschijnt voor de verwerende partij en advocaat Pieter Jan VERVOORT die verschijnt voor de tussenkomen de partij, zijn gehoord.

De voorzitter stelt de zaak in dezelfde staat in voorzetting naar de terechtzitting van 18 april 2012 in afwachting van een beslissing betreffende de milieuvergunningsaanvraag.

2.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 18 april 2012, alwaar de vordering tot schorsing werd behandeld.

Kamervoorzitter Filip VAN ACKER heeft verslag uitgebracht.

De partijen zijn schriftelijk verschenen.

De voorzitter stelt de zaak in dezelfde staat in voorzetting naar de terechtzitting van 16 mei 2012 in afwachting van een beslissing betreffende de milieuvergunningsaanvraag.

3.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 16 mei 2012, alwaar de vordering tot schorsing werd behandeld.

Kamervoorzitter Filip VAN ACKER heeft verslag uitgebracht.

De partijen zijn schriftelijk verschenen.

De voorzitter stelt de zaak in dezelfde staat in voorzetting naar de terechtzitting van 27 juni 2012 in afwachting van een beslissing betreffende de milieuvergunningsaanvraag.

4.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 27 juni 2012, alwaar de vordering tot schorsing werd behandeld.

Kamervoorzitter Filip VAN ACKER heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Joris GEBRUERS die loco advocaat Wim MERTENS verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Andy BEELEN die loco advocaat Christian LEMACHE verschijnt voor de verwerende partij en advocaat Pieter Jan VERVOORT die verschijnt voor de tussenkomende partij, zijn gehoord.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen van titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en van de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009.

III. TUSSENKOMST

De nv [REDACTED] vraagt met een op 7 december 2011 ter post aangetekend verzoekschrift om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de derde kamer heeft vastgesteld, met een beschikking van 11 januari 2012, dat er grond is om het verzoek in te willigen en dat de verzoekende partij tot tussenkomst aangemerkt kan worden als belanghebbende in de zin van artikel 4.8.16, §1, eerste lid VCRO voor wat betreft de behandeling van de vordering tot schorsing.

IV. FEITEN

Op 5 april 2011 (datum van het ontvangstbewijs) dient de tussenkomende partij bij de verwerende partij een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor *“het bouwen van een windpark bestaande uit drie windturbines en twee middenspanningscabines”*.

De percelen zijn, zo blijkt uit de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 1 september 1980 vastgestelde gewestplan ‘Limburgs Maasland’, gelegen in overstromingsgebied, in tijdelijk ontginningsgebied met nabestemming agrarisch gebied en in agrarisch gebied.

De percelen zijn niet gelegen binnen een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan geldt, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 21 april 2011 tot en met 21 mei 2011, worden 29 bezwaarschriften ingediend, onder meer door de huidige verzoekende partijen, evenals een petitie ondertekend door 28 personen.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwonwikkeling verleent op 5 april 2011 een gunstig advies.

Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, Onroerend Erfgoed, afdeling Limburg verleent op 28 april 2011 een gunstig advies.

De Vlaamse Milieumaatschappij, afdeling Operationeel Waterbeheer verleent op 28 april 2011 een gunstig advies.

Het departement Leefmilieu, Natuur en Energie verleent op 29 april 2011 een gunstig advies.

Het Agentschap voor Natuur en Bos verleent op 3 mei 2011 een ongunstig advies en vraagt de tussenkomende partij om aan te tonen dat er geen significante negatieve effecten ontstaan op soorten opgenomen in de goedgekeurde gewestelijke instandhoudingsdoelstellingen. Na opmaak van een passende beoordeling door de tussenkomende partij verleent het Agentschap voor Natuur en Bos op 20 juli 2011 een nieuw ongunstig advies met de volgende motivering:

“ ...

c) Passende beoordeling

De passende beoordeling onderzoekt de effecten op vlak van voedseltrek, slaaptrek en seizoentrek. Als besluit komt met tot het volgende oordeel:

“Grote pleisterende groepen watervogels zullen wellicht een afstand van 150-250 meter behouden tot de turbines. Gezien de kanaalkom zich op deze afstand bevindt, wordt er verwacht dat de pleisterende vogels geen hinder zullen ondervinden. De oriëntatie van de windmolens, parallel met het kanaal, maakt dat de vogels die zich van en naar de kanaalkom verplaatsen eerder een beperkte aanvaringskans kennen. Er kan verwacht worden dat voor deze lokale verplaatsingen immers vaak gebruik gemaakt wordt van het kanaal zelf als migratieroute en uit bovenstaande evaluatie kan besloten worden dat er globaal ca 60 vogelslachtoffers verwacht worden t.g.v. het windturbineproject. Gezien de oriëntatie, parallel aan de dominerende trekrichting, kan dit mogelijk lager uitvallen.”

Bij het lezen en interpreteren van de gegevens dienen we op ecologisch vlak ook rekening te houden met cumulatieve effecten. In dit verband wordt verwezen naar het lopende planningsproces voor inplanting van 5 turbines ten zuiden van de E314 door gemeente Maasmechelen en 2 turbines ten noorden van de E314. Ook voor deze locatie werd een passende beoordeling opgesteld en formeel voor advies voorgelegd aan het ANB.

Op basis van de 3 passende beoordelingen komt het ANB tot het besluit dat de 3 inplantingslijnen t.h.v. de [REDACTED] mogelijk interfereren, en dat de vogels door aanpassing van hun gedrag bepaalde plassen en vegetatiestructuren niet meer gaan gebruiken waardoor mogelijke verschuivingen van dichtheden gaan optreden.

De verschillende studies in de voorliggende passende beoordelingen gaan uit van normale vlieg en trekbewegingen tussen de bestaande plassen enerzijds en de Maas: [REDACTED] anderzijds. Indien de drie dossiers stedenbouwkundig en milieuvergunningstechnisch vergunbaar zijn, ontstaan significante negatieve effecten die in de passende beoordeling(en) niet aan bod komen.

Indien de dossiers afzonderlijk bekeken worden dienen we rekening te houden met wetenschappelijk verantwoorde en aanvaardbare bufferafstanden. Gelet op de soortensamenstelling binnen het valleisysteem van de Maas en in de periferie gelegen plassen, stelt het ANB voor om een bufferafstand van 500 meter effectief als uitgangspositie te handhaven. Deze afstand geeft garanties op vlak van de prioritaire ganzensoorten binnen de G-IHD's en andere prioritaire soorten zoals Goudplavier.

Kleinere bufferafstanden worden dan ook negatief geadviseerd binnen de bestaande landschappelijke toestand. Indien op termijn door bijkomende planningsinitiatieven terreinen een andere bestemming krijgen wat aanleiding geeft tot positieve wijziging in het vogelsamenstelling en vogelgedrag, kunnen andere bufferafstanden en lijninplantingen overwogen worden.

Besluit:

Gelet op:

- *De aanwezigheid van de aangrenzende gebieden aangewezen als natuurontwikkelingsgebied;*
- *De aanwezigheid van duizenden overwinterende en trekkende ganzen t.h.v. de Grensmaas in Kotem;*
- *De opname van de Grensmaas in de goedgekeurde gewestelijke instandhoudingdoelstellingen zoals goedgekeurd op 24/06/2010 voor o.a. de rietgans, de grauwe gans en de kolgans;*
- *De ligging van de zoekzone t.o.v. het gebied [REDACTED] aan de Nederlandse zijde dat aangewezen is als onderdeel van het Natura 2000-Netwerk;*
- *Lopende planningsinitiatieven t.h.v. de E314 die aanlegging kunnen geven tot cumulatieve effecten;*
- *De gegevens uit de passende beoordeling*

Is het agentschap voor Natuur en Bos Limburg in uitvoering van het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk leefmilieu van oordeel dat eventuele inplanting van 3 windturbines op de betreffende landbouwpercelen t.h.v. de kom onderworpen is aan minimale bufferafstand van 500 meter t.o.v. de Maasbedding en percelen die potentieel in aanmerking komen als pleisterplaats en/of broedplaats voor o.a. de prioritaire ganzensoorten en andere rode-lijst soorten op Vlaams en Nederlands grondgebied.

Op basis van de positie van de plassen, de richting van de voornaamste trekbewegingen en de richting van de Maasvallei, kan overwogen worden om de inplantingslijn objectief te benaderen, maar dit doet geen afbreuk aan de normale aanvaardbare bufferafstanden. Indien op termijn door andere vergunningen wijzigingen optreden dan komen de voorgestelde afstanden van 150-250 meter opnieuw ter discussie te staan. Dit is niet de doelstelling van een passende beoordeling en laat ook geen ruimte voor verdere exploitatie na de bouw.

NV De Scheepvaart verleent op 5 mei 2011 een gunstig advies mits naleving van de opgesomde voorwaarden met betrekking tot het waterbeheer.

De Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer verleent op 11 mei 2011 een voorwaardelijk gunstig advies met de volgende motivering:

“ ...

De betrokken windturbines zijn gelegen binnen het luchtruim rond het reservevliegveld van [REDACTED]. Daarom mogen deze in geen geval een hoogte van 122m boven het grondniveau overschrijden.

Wij verzoeken u tevens, ten minste 60 dagen voor de aanvang van de werkzaamheden de onderstaande instanties schriftelijk op de hoogte te brengen van de begindatum van de werkzaamheden, het effectief oprichten van de constructies, het einde van de werken en de eventuele ontmanteling van de constructies met vermelding van de juiste posities in Lambertcoördinaten en de totale hoogte van de obstakels teneinde, zo nodig, de luchtvaartkaarten aan te passen en het vliegend personeel te informeren.

...

Windenergie-installaties dienen voorzien te worden van een automatisch waarschuwingssysteem, dat bij defecten(defecte lamp, stroomonderbreking,...) een centrale waarschuwt. Defecten dienen onverwijld gemeld te worden aan het “Military

Detachment for Coordination”... De defecten moeten binnen de 48 uren opgelost zijn. In geval van erge panne, zal dagelijks een omstandig verslag aan de bovenvermelde dienst worden overgemaakt.
...”

Op 1 juli 2011 verleent het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Maasmechelen een voorwaardelijk gunstig advies met de volgende motivering:

“ ...

Toetsing aan de goede ruimtelijke ordening

Overwegende dat door de vorm en afmeting van het perceel en door het samengaan met de omliggende percelen en bebouwing, het voorgestelde aanvaardbaar is;

Overwegende dat wij akkoord gaan met de motiveringsnota van de ontwerper in bijlage;

Overwegende dat de gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaar een gunstig advies uitbrengt over deze aanvraag;

Overwegende dat het college van burgemeester en schepenen akkoord gaat met het ingediend voorstel volgens bijgaande plannen;

...

BRENGT HET VOLGENDE ADVIES UIT:

GUNSTIG: het college van burgemeester en schepenen van Maasmechelen gaat akkoord met de aanvraag tot bouwen van 3 windturbines en 2 middenspanningscabines met toegangswegen, op voorwaarde dat uit een bijkomende studie blijkt dat de vogeltrek geen hinder ondervindt van de windturbines en dat turbine 1 aangepast wordt om te voldaan aan de normen.

...”

Het Vlaams Energieagentschap verleent op 20 juli 2011 een gunstig advies met de volgende motivering:

“ ...

3. Natuur- Avifauna

De windturbines worden ingeplant in een zone die gekenmerkt wordt door een hoog aantal trekroutes van ondermeer ganzen, die de zone doorkruisen. Ten noorden van de projectzone bevindt zich ook een kleinschalig Speciale Beschermingszone. Er wordt van deze inplanting een significante bijkomende negatieve impact op de natuur en avifauna. Het is dan ook noodzakelijk door middel van verder onderzoek en een monitoring een inschatting van de mogelijke impact te maken.

...”

Op 8 september 2011 beslist de verwerende partij de stedenbouwkundige vergunning te verlenen en doet hierbij de volgende overwegingen gelden:

“ ...

WATERTOETS

...

De percelen die deel uitmaken van de aanvraag zijn volgens de watertoetskaarten deels effectief overstromingsgevoelig, deels infiltratiegevoelig en matig tot zeer gevoelig voor grondwaterstroming. Mogelijke schadelijke effecten zouden kunnen ontstaan als gevolg

van veranderingen in infiltratie van hemelwater, kwaliteitsverlies van grondwater en de wijzigingen in grondwaterstroming.

Aangezien er geen opvang en afvoer van het afstromende hemelwater wordt voorzien, wordt aangenomen dat deze kunnen afwateren naar de onverharde randzones om te infiltreren. Er worden dan ook geen significante schadelijke effecten verwacht op het infiltratieregime.

Voor het aspect grondwaterstroming kan gesteld worden dat de aanleg van de ondergrondse fundering van de windturbines mogelijk een bronbemaling met zich meebrengen. Indien men van plan is te bemalen, moet minstens een melding volgens VlareM (klasse 3) van de activiteit gebeuren. Ze kan evenwel vergunningsplichtig zijn op het infiltratieregime.

Voor bronbemaling moet voldaan worden aan de sectorale voorschriften voor subrubriek 53.2 (art. 5.53.6.1.1 van VlareM II). Met betrekking tot de lozing van het bemalingswater verwijzen we eveneens naar VlareM II art. 6.2.2.1.2 §5 namelijk dat niet-verontreinigd bemalingswater bij voorkeur opnieuw in de bodem gebracht wordt. Wanneer het in de bodem brengen redelijkerwijze niet mogelijk is, moet dit niet-verontreinigd bemalingswater geloosd worden in een oppervlakte water of een kunstmatige afvoerweg voor hemelwater. Het lozen in de openbare riolering is slechts toegestaan wanneer het conform de beste beschikbare technieken niet mogelijk is zich op een andere manier van dit water te ontdoen.

De meest zuidelijke turbine wordt gebouwd in effectief overstromingsgevoelig gebied, maar neemt geen ruimte in voor water. Het terrein wordt niet opgehoofd en de fundering komt niet hoger dan het maaiveldpeil. Er worden bijgevolg geen significant schadelijke effecten verwacht op het overstromingsregime. Er wordt wel gewezen op het risico door schade als gevolg van wateroverlast. Er wordt geadviseerd om de nodige voorzorgsmaatregelen te treffen om de mogelijke gevolgen van wateroverlast te beperken.

Voor het aspect grondwaterkwaliteit worden geen significant schadelijke effecten verwacht.

BEOORDELING VAN DE GOEDE RUIMTELIJKE ORDENING

...

De projectzone volgt in lijn de [REDACTED], die voor het gebied de meest bepalende lijninfrastructuur is en een duidelijk ruimtelijk structurerende functie geeft. Door het gebied loopt bovendien een hoogspanningsleiding van 70 kV op hoge pylonen die visueel sterk aanwezig zijn in het landschap. De zone maakt deel uit van het stedelijk netwerk Zuidelijk Maasland en het stedelijk netwerk van het Limburgs Mijngedebied en de windturbines situeren zich ter hoogte van het regionaal watergebonden bedrijventerrein [REDACTED]. Het principe van de gedeconcentreerde bundeling is bijgevolg gerespecteerd.

De projectlocatie biedt duidelijke potenties voor de inplanting van windturbines. De zone werd in het Windplan Vlaanderen ook al aangeduid als prioritair te ontwikkelen voor de plaatsing van windturbines. Ruimtelijk kan dan ook gunstig geoordeeld worden voor deze locatie. De schaal van het landschap en de lijninfrastructuur stemmen overeen met het voorgestelde project, waardoor het project potentieel bestaanbaar is met de onmiddellijke omgeving.

Bovendien zijn de afstanden tot de dichtstbijzijnde woningen met ca. 400m aanzienlijk waardoor de ruimtelijke en visuele impact van het project ten opzichte van deze woning sterk gerelativeerd moet worden. Bovendien kan uit het gunstige advies van Onroerend Erfgoed (zie bijlage) worden afgeleid dat de erfgoedwaarden van het landschap en van de dorpen niet in het gedrang komen. Uit het advies van de afdeling Duurzame Landbouwontwikkeling (zie bijlage) kan worden afgeleid dat ook de landbouwfunctie door de aanvraag niet wordt aangetast. En tenslotte zal de inplanting van de turbines slechts een relatief beperkte oppervlakte innemen waardoor de negatieve impact op de toeristisch-recreatieve potenties van het landschappelijk kennelijk uiterst gering zijn en door de visuele uitstraling van het project mogelijk zelfs positief. De verwevenheid van de functies in het betrokken gebied worden door het project bijgevolg niet in het gedrang gebracht. Door de aanwezige hoogspanningsleiding met kenmerkende hoge vakwerkpylonen en het regionale bedrijventerrein is het betrokken landschap al niet meer onaangepast. De bijkomende visuele hinder die door het project wordt veroorzaakt is bijgevolg relatief en in functie van het algemeen belang aanvaardbaar. De inplanting van de windmolens is bepaald op basis van windopvang, bundeling langs lijninfrastructuur, afstand tot bewoning, afstand tot telecomstralen, minimaliseren van geluidshinder, parallelle lijn die nauw aansluit bij de lijninfrastructuren en de regelmatige afstanden tussen de turbines. Het project is bijgevolg bestaanbaar met de onmiddellijke omgeving.

Er wordt door het inplanten van windturbines in de voorgestelde invulling geen significante negatieve invloed op het landschap verwacht.

De mogelijke negatieve impact van het project op de trekzones van vogels (onder meer ganzen) werd onderzocht in de passende beoordeling, die door de aanvrager op vraag van het Agentschap voor Natuur en Bos werd bijgebracht in de loop van de aanvraagprocedure. Hierin werd besloten dat grote groepen watervogels wellicht een afstand van 150 tot 250 meter zullen behouden tot de turbines.. Gezien de kanaalkom zich op deze afstand bevindt, wordt er verwacht dat de pleisterende vogels geen hinder zullen ondervinden. De oriëntatie van de windmolens, parallel met het kanaal, maakt dat vogels die zich van en naar de kanaalkom verplaatsen eerder een beperkte aanvaringskans kennen. Er kan verwacht worden dat voor deze lokale verplaatsingen emmers vaak gebruik wordt gemaakt van het kanaal zelf als migratieroute. Het negatief advies van de Windwerkgroep van het Vlaams Energieagentschap, die op het ogenblik van advisering nog niet beschikte over deze bijkomende informatie, wordt daardoor weerlegd. Er kan evenmin rekening worden gehouden met de bedenking van het Agentschap voor Natuur en Bos dat in de passende beoordeling geen rekening werd gehouden met de cumulatieve effecten door de projecten voor het inplanten van 5 windturbines ten zuiden van de E314 en 2 windturbines ten noorden van de E314 aangezien voor deze projecten nog geen stedenbouwkundige vergunningen werden afgeleverd. De impact van het project op de trekzones voor vogels is bijgevolg aanvaardbaar.

De oorzaak van het voortgebrachte geluid is tweevoudig... Er bevinden zich geen woningen van derden op minder dan 250m van de turbines (dichtstbijzijnde woning bevindt zich op 383m) Volgens de bijgevoegde geluidsstudie zullen er 's nachts bij ongunstige windrichting en –snelheid reductiemaatregelen nodig zijn voor de meest noordelijke turbine (WT-01). Het project dient in elk geval steeds te voldoen aan de voorwaarden inzake geluid gesteld in de omzendbrief 'Afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines' van 2006.

...

Uit bijgevoegde slagschaduwanalyse blijkt dat er zich geen woningen van derden binnen de contour van 30 uur slagschaduw per jaar bevinden. De projectontwikkelaar dient in elk geval de nodige maatregelen te treffen zoals het installeren van schaduwdetectiesystemen om te garanderen dat steeds aan de gestelde voorwaarden inzake slagschaduw uit de omzendbrief 'Afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines' van 2006 wordt voldaan.

Uit de veiligheidsstudie komt naar voor dat zowel de directe risico's voor personen in de omgeving van het windturbinepark als de indirecte risico's ten aanzien van in de omgeving aanwezige gevarenbronnen aanvaardbaar of verwaarloosbaar zijn.

De Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer legt als voorwaard een hoogtebeperking op van 122m omwille van het luchtruim rond het reservevliegveld van [REDACTED]. De turbines dienen bebakend te worden. Op basis van recent ontvangen informatie lijkt het ons mogelijk dat de opgelegde hoogtebeperking onder voorwaarden wordt geschrapt. Het goedgekeurd transformatieplan van de Federale Minister van Defensie voorziet namelijk in de sluiting van 23 militaire kazernes, waaronder die van [REDACTED]. De landingsbaan van het reservevliegveld blijkt bovendien in bijzonder slechte staat te zijn. Indien het vliegveld nog sporadisch bij oefeningen of operationele ontplooiing zou worden ingezet, kunnen de turbines in de betrokken zone worden stilgelegd met de rotor in V-stand, waaronder de totale hoogte van ca. 125m AGl niet zal worden overschreden. Dit lijkt ons voldoende garanties te bieden om de veiligheid van het vliegverkeer te verzekeren.

...

Bijgevolg wordt op 8 september 2011 het volgende beslist:

De gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar geeft een vergunning af aan de aanvrager die ertoe verplicht is

1°...

2° de volgende voorwaarden na te leven:

- De aanvrager dient de nodige voorzorgsmaatregelen te nemen om de mogelijke gevolgen van wateroverlast te beperken;*
- Het project dient steeds te voldoen aan de voorwaarden inzake geluid gesteld in de omzendbrief 'Afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines';*
- De installatie van een slagschaduwdetectiesysteem is noodzakelijk, het project dient inzake slagschaduw steeds te voldoen aan de voorwaarden gesteld in de omzendbrief 'Afwegingskader en randvoorwaarden voor de inplanting van windturbines';*
- De voorwaarden opgenomen in het advies van de Federale Overheidsdienst Mobiliteit en Vervoer (zie bijlage) dienen met uitzondering van de hoogtebeperking tot 122m integraal en strikt te worden gevolgd;
In het geval van oefeningen of operationele ontplooiing van het reservevliegveld van [REDACTED], dient de turbine onmiddellijk te worden stilgezet met de rotor in V-stand;*
- De aanvrager verbindt zich ertoe om bij buitendienststelling of bij negatieve revisie van een windturbine deze te ontmantelen en volledig af te breken waarbij het terrein terug in zijn oorspronkelijke staat wordt hersteld.*

...

Dit is de bestreden beslissing.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT SCHORSING

A. Ontvankelijkheid wat betreft de tijdigheid van het beroep

De bestreden beslissing werd aan de verzoekende partijen als derden niet betekend. Zij konden er pas kennis van nemen door de aanplakking van de in artikel 4.7.26, §4, eerste lid, 6° VCRO bedoelde mededeling op het terrein.

De verzoekende partijen houden voor dat de aanplakking gebeurde op 19 september 2011. De tussenkomende partij en de verwerende partij betwisten dit niet. Een attest van aanplakking wordt evenwel niet voorgelegd. Dergelijk attest kan nochtans op eenvoudig verzoek door elke belanghebbende aangevraagd worden overeenkomstig artikel 4.7.26, §4, eerste lid, 7° VCRO.

Uit de door de verzoekende partijen neergelegde stukken blijkt enkel dat de bestreden beslissing door de verwerende partij met een op 8 september 2011 gedateerde zendingsbrief werd betekend en door het college van burgemeester en schepenen van de gemeente Maasmechelen kennelijk op 12 september 2011 werd ontvangen. De termijn van tien dagen waarbinnen tot aanplakking van de in artikel 4.7.26, §4, eerste lid, 6° VCRO bedoelde mededeling diende overgegaan te worden, heeft bijgevolg een aanvang genomen op 12 september 2011.

Rekening houdend met voormelde gegevens, is de Raad van oordeel dat het door de verzoekende partijen met een aangetekende zending van 28 oktober 2011 ingediende beroep als tijdig dient te worden aangemerkt.

B. Ontvankelijkheid wat betreft het belang van de verzoekende partijen

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partijen menen over het rechtens vereiste belang te beschikken aangezien zij, als omwonenden, onder meer zichthinder, slagschaduw hinder en geluidshinder zullen ondervinden door de geplande windturbines.

2.

De tussenkomende partij betwist echter het belang van de verzoekende partijen. De verzoekende partijen zouden immers niet aannemelijk maken dat zij in de omgeving van de windturbines wonen.

Beoordeling door de Raad

1.

Om als derde belanghebbenden bij de Raad een beroep te kunnen instellen, vereist artikel 4.8.16, §1, eerste lid 3° VCRO dat de verzoekende partijen, als natuurlijke personen of als rechtspersonen, rechtstreekse of onrechtstreekse hinder of nadelen kunnen ondervinden ingevolge de bestreden vergunningsbeslissing. Artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO vereist derhalve niet dat het bestaan van deze hinder of nadelen absoluut zeker is.

Wel zullen de verzoekende partijen het mogelijk bestaan van deze hinder of nadelen voldoende waarschijnlijk moeten maken, de aard en de omvang ervan voldoende concreet moeten omschrijven en tegelijk zullen de verzoekende partijen dienen aan te tonen dat er een rechtstreeks of onrechtstreeks causaal verband kan bestaan tussen de uitvoering of de realisatie van de vergunningsbeslissing en de hinder of nadelen die zij ondervinden of zullen ondervinden.

In voorkomend geval zullen de verzoekende partijen beschikken over het rechtens vereiste belang om conform artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO een beroep in te dienen bij de Raad.

2.

De Raad stelt vast dat de verzoekende partijen wel degelijk woonachtig zijn in de nabijheid van de op te richten windturbines. De verzoekende partijen maken bovendien voldoende aannemelijk dat zij als omwonenden zowel rechtstreekse als onrechtstreekse hinder en nadelen kunnen ondervinden ingevolge de bestreden vergunningsbeslissing.

Bovendien worden de aard en de omvang van deze hinder en nadelen, meer specifiek de visuele hinder, geluidshinder, schaduwslaghinder en de gezondheidsrisico's, in het licht van de toepassing van artikel 4.8.16, §1, eerste lid 3° VCRO voldoende concreet omschreven en valt niet te betwisten dat er een causaal verband kan bestaan met de realisatie van de werken die middels de bestreden beslissing werden vergund.

3.

De verzoekende partijen kunnen dus worden aangemerkt als belanghebbenden in de zin van artikel 4.8.16, §1, eerste lid, 3° VCRO.

De exceptie van de tussenkommende partij kan bijgevolg niet worden aangenomen.

C. Schending van artikel 4.8.16, §4 VCRO

Standpunt van de partijen

1.

De verwerende partij haalt aan dat aan het verzoekschrift dat haar werd betekend, geen inventaris van de stukken werd gehecht. Aangezien de kennis van de aard en de hoeveelheid van de aangewende stukken volgens de verwerende partij elementair is voor het voeren van een repliek en gelet op de korte termijn van 15 dagen waarbinnen zij een nota met opmerkingen dient in te dienen, meent de verwerende partij dat haar rechten van verdediging geschonden zouden zijn. De verwerende partij behoudt zich het recht voor om haar verweer uit te breiden en aan te passen na ontvangst van de inventaris en de stukken.

2.

Ook de tussenkommende partij wijst erop dat het verzoekschrift tot schorsing en vernietiging geen inventaris bevat van de stukken.

Beoordeling door de Raad

1.

Artikel 4.8.16, §4, tweede lid VCRO vereist enkel dat de overtuigingsstukken door de verzoeker worden gebundeld en op een inventaris worden ingeschreven. De Raad stelt vast dat bij het verzoekschrift van de verzoekende partijen een stukkenbundel werd gevoegd die een inventaris bevat, waardoor het verzoekschrift voldoet aan de vormvereiste uit artikel 4.8.16, §4, tweede lid VCRO.

2.

De verwerende partij kan niet bijgetreden worden in haar stelling dat haar rechten van verdediging zijn geschonden doordat geen inventaris van de stukken aan het verzoekschrift

gehecht was. De verwerende partij had immers gedurende een termijn van 15 dagen, ingaand de dag na de betekening van het verzoekschrift door de griffie van de Raad conform artikel 4.8.17, §1, tweede lid VCRO, de tijd om de stukken, die zij elementair acht voor het voeren van een repliek, op de griffie van de Raad te komen inkijken.

Anders dan wat de verwerende partij aanhaalt, waarborgt dit naar het oordeel van de Raad op voldoende wijze de rechten van verdediging van de partijen. De Raad stelt hierbij bovendien vast dat het gebrek aan inventaris van de stukken de verwerende partij niet verhinderd heeft een uitgebreide nota met opmerkingen in te dienen aangaande de vordering tot schorsing.

3.

Gelet op het voorgaande kan de verwerende partij zich bijgevolg niet het recht voorbehouden haar verweer met betrekking tot de vordering tot schorsing uit te breiden en aan te passen.

In zoverre het voorbehoud van de verwerende partij en de tussenkomenende partij dient begrepen te worden als een exceptie betreffende de ontvankelijkheid van de voorliggende vordering tot schorsing, kan deze exceptie niet worden aangenomen.

VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT SCHORSING

1.

Uit de samenlezing van de artikelen 4.8.13 VCRO en 4.8.16, §3, derde lid VCRO moet worden afgeleid dat een bestreden vergunningsbeslissing slechts bij wijze van voorlopige voorziening kan worden geschorst ter voorkoming van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel én wanneer hiertoe redenen voorhanden zijn.

Op de openbare terechtzitting van 27 juni 2012 is evenwel gebleken dat de bestreden beslissing op heden niet uitvoerbaar is aangezien de Vlaamse minister bevoegd voor het Leefmilieu zich in graad van administratief beroep nog niet heeft uitgesproken over de milieuvergunningsaanvraag.

De bestreden beslissing die een stedenbouwkundige vergunning verleent voor het bouwen van het windturbinepark, is, gelet op artikel 5, §1 van het Milieuvergunningsdecreet van 28 juni 1985 en artikel 4.5.1, §2 VCRO, dan ook van rechtswege geschorst.

Artikel 4.5.1, §2 VCRO voorziet immers dat een stedenbouwkundige vergunning van rechtswege geschorst wordt indien de milieuvergunning die voor deze inrichting nodig is, nog niet (definitief) werd verleend overeenkomstig het Milieuvergunningsdecreet.

2.

In zoverre de bestreden beslissing op heden van rechtswege is geschorst, kan de Raad de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing, thans op vordering van de verzoekende partijen, om evidente redenen geen tweede keer bevelen zodat het de Raad in de gegeven omstandigheden passend voorkomt om de behandeling van de voorliggende vordering tot schorsing onbepaald uit te stellen en het dossier te verwijzen met het oog op de behandeling van de vordering tot vernietiging.

Een nieuw bepaald uitstel van de behandeling van de vordering tot schorsing, in afwachting van de afwikkeling van de milieuvergunningsaanvraag, is naar het oordeel van de Raad om redenen van proceseconomie niet opportuun en dient evenmin de belangen van de partijen. Aangezien de schorsing van rechtswege van de bestreden beslissing slechts een tijdelijk karakter heeft en desgevallend een einde neemt naar aanleiding van de beslissing met betrekking tot de

milieuvergunningsaanvraag, kan de Raad door de verzoekende partijen op gelijk welk ogenblik opnieuw gevat worden, en dit voor zover er op dat ogenblik nog een moeilijk te herstellen ernstig nadeel voorhanden zou zijn.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. De behandeling van de vordering tot schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden vergunning wordt onbepaald uitgesteld.

2. De zaak wordt met het oog op de behandeling van de vordering tot vernietiging verwezen naar de tweede kamer, voorgezeten door mevrouw Hilde LIEVENS.

Het oorspronkelijke rolnummer wordt voor de behandeling van de vordering tot vernietiging gewijzigd in het rolnummer: 1112/0168/SA/2/0136.

3. De uitspraak over de kosten wordt uitgesteld tot de beslissing ten gronde.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 18 juli 2012, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, derde kamer, samengesteld uit:

Filip VAN ACKER, voorzitter van de derde kamer,

met bijstand van

Katrien VISSERS, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de derde kamer,

Katrien VISSERS

Filip VAN ACKER